

prima instanță: O. Banari

dosarul nr. 2ra-2052/13

instanța de apel: Al. Gheorghieș, A. Revenco, N. Ceornea

DECIZIE

21 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Ion Corolevschi

Andrei Harghel

Constantin Alerguș

Tatiana Răducanu

examinînd recursul declarat de către Țugui Andrei,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Emiliei Grigorieva
împotriva lui Țugui Andrei, intervenient accesoriu notarul Dolineanu Ludmila, cu
privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2013, prin care a fost
respins apelul declarat de către Țugui Andrei și menținută hotărîrii Judecătoriei
Dondușeni din 25 septembrie 2012

c o n s t a t ă

La 16 februarie 2011 Grigorieva Emilia a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Țugui Andrei, intervenient accesoriu notarul Ludmila
Dolineanu, cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin testamentul din 17 iunie
2004, Natalia Deomid i-a testat apartamentul nr.5 din str. Independenței 9/1, or.
Dondușeni. În schimb, dînsa, timp de 3 ani, pînă la decesul Nataliei Deomid, o
îngrijea, i-a achitat intervenția chirurgicală la ochi, o asigura cu produse alimentare
și medicamente. Toată această perioadă, defuncta nu a fost vizitată, nici ajutată de
rude ori de alte persoane. La 15 decembrie 2007 Natalia Deomid a decedat. Susține
că a suportat toate cheltuielile de înmormîntare.

Suma ce poate fi probată în acest sens constituie 37 600 lei.

După decesul Nataliei Deomid a apărut fratele acesteia, Țugui Andrei, care a
contestat testamentul eliberat de ultima în instanța de judecată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 decembrie 2010 acțiunea lui
Țugui Andrei a fost admisă și a fost declarat nul testamentul din 17 iunie 2004,
eliberat de Natalia Deomid pe numele Emiliei Grigorieva.

Consideră reclamanta că dat fiind faptul că timp de 3 ani a îngrijit-o pe
defunctă din sursele personale, a suportat cheltuieli de înmormîntare, solicită
compensare de către pîrît a cheltuielilor suportate - 37 600 lei. La fel, cere să fie

recunoscut după dînsa dreptul de proprietate asupra apartamentul nr.5 din str. Independenței 9/1 or.n Dondușeni.

În cadrul dezbaterilor judiciare, reclamanta și-a modificat și concretizat pretențiile înaintate, solicitînd încasarea din contul pîrîtului în beneficiul său a cheltuielilor de întreținere și tratament din timpul ultimei boli a decedatei și a cheltuielilor înmormîntare din contul averii succesoriale în mărime de 37 600 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Dondușeni din 25 septembrie 2012 cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial. S-a încasat din contul lui Țugui Andrei în beneficiul Emiliei Grigorieva suma de 17 750 lei cu titlu de cheltuieli de întreținere și tratament din timpul ultimei boli a decedatului și cheltuieli de înmormîntare; 500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și taxa de stat în mărime de 532,50 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2013 a fost respins apelul declarat de către Țugui Andrei și menținută hotărîrea primei instanțe.

Țugui Andrei a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a invocat că Natalia Diomid nu a avut nevoie de întreținere și îngrijirea intimei Emilian Grigorieva, iar cheltuielile de înmormîntare nu sunt probate.

Conform art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Țugui Andrei întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe în partea încasării din contul lui Țugui Andrei în beneficiul Emiliei Grigorieva a cheltuielilor pentru îngrijirea Nataliei Diomid în sumă de 9 140 lei cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri cu privire la respingerea acțiunii, din următoarele considerente.

Conform art. 445 al. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Conform art. 1551 Cod civil, din contul averii succesoriale, pînă a fi repartizată între moștenitori, urmează a fi satisfăcute creanțele privind compensarea cheltuielilor utile efectuate în legătură cu ultima boală a defunctului, a cheltuielilor de înmormîntare, de obținere a averii succesoriale, de păstrare și gestionare a ei, de executare a testamentului, precum și a cheltuielilor de plată a remunerației executorului testamentar sau custodelui averii succesoriale. Aceste creanțe urmează a fi satisfăcute din contul averii succesoriale în mod prioritar față de toate celelalte creanțe, inclusiv față de cele garantate prin gaj.

În ședința de judecată s-a constatat că Deomid Natalia, decedată la 13 decembrie 2007, la 17 iunie 2004 a testat Emiliei Grigorieva toată averea sa, care pînă la ziua decesului îi aparținea.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 decembrie 2010 testamentul nominalizat a fost declarat nul, fiind constatat faptul încălcării dispozițiilor

imperative a legii din partea notarului și lipsa transparenței serviciului public notarial.

Prin hotărârea Judecătoriei Dondușeni din 01 august 2011 Țugui Andrei a fost recunoscut proprietarul apartamentului nr.5 din str. Independenței 9 or. Dondușeni (f.d. 107, vol. I). Dreptul de proprietate trecut în Registrul bunuri imobile la data de 22 august 2011 (f.d. 105, vol. I).

Constatarea drept unic moștenitor al defunctei Deomid Natalia pe Ț u g u i Andrei, a determinat-o pe reclamanta Grigorieva Emilia să depună cerere de chemare în judecată împotriva acestuia, solicitând compensarea cheltuielilor de întreținere și tratament din timpul ultimei boli a decedatei și a cheltuielilor de înmormântare din contul averii succesoriale.

Materialele dosarului atestă că Emilia Grigorieva a acționat cu bună credință și este în drept să pretindă la cheltuielile solicitate. În susținerea acestei poziții se invocă și faptele constate prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 decembrie 2010, care dețin autoritatea lucrului adjuocat și denotă că la anularea testamentului au dus încălcările dispozițiilor imperative a legii din partea notarului, ci nu falsificarea actului de către intimată.

În conformitate cu art. 118 al. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform declarațiilor martorilor se constată că Emilia Grigorieva a organizat mese de pomenire la cafeneaua ÎI “Lilia Donici”. Conform certificatului eliberat de către ÎI “Lilia Donici”, reclamanta a suportat cheltuieli pentru organizarea meselor de pomenire din data de 14 decembrie 2007 și 23 decembrie 2007 în mărime de 8 318 lei. Ambele instanțe corect au acceptat acest certificat drept probă relevantă, suma indicată a cheltuielilor de 8 318 lei, nefiind excesivă, este una reală și rezonabilă.

Din conținutul referinței pîrîtului Andrei Țugui, acesta recunoaște cheltuielile suportate de către reclamantă pentru serviciul ritual în mărime de 300 lei și prin prisma prevederilor art. 123 al. (6) CPC, ambele instanțe corect au dispus încasarea sumei menționate.

În circumstanțele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră legale și întemeiate hotărârile instanțelor de judecată privind încasarea din contul lui Țugui Andrei în beneficiu Emiliei Grigorieva a cheltuielilor de înmormântare în mărime de 8 618 lei.

În același timp, în opinia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție instanțele de judecată neîntemeiat au încasat din contului lui Țugui Andrei în beneficiul Emiliei Grigorieva cheltuielile de întreținere și tratament din timpul ultimei boli a decedatei sub forma salariului pentru grija purtată în mărime de ½ din suma de 836 lei, în total în sumă de 9 140 lei, aceste circumstanțe nefiind confirmate prin probe concludente.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate de prima instanță și de instanța de apel, însă normele de drept material au fost aplicate eronat, însă nu este necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții

Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa hotărîrea primei instanțe și decizia instanței de apel în partea încasării din contul lui Țugui Andrei în beneficiul Emiliei Grigorieva a cheltuielilor pentru îngrijirea Nataliei Deomid în sumă de 9140 lei, cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri cu privire la respingerea acțiunii, în rest hotărîrea primei instanțe și decizia instanței de apel de menținut.

Totodată, în conformitate cu art. 94 al. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească la cerere părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Reieșind din sensul normei de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a micșora cuantumul taxei de stat dispusă spre încasare de la Țugui Andrei în beneficiul statului de la 532,50 lei pînă la 258,50 lei.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către Țugui Andrei.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2013 și hotărîrea Judecătoriei Dondușeni din 25 septembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Emiliei Grigorieva împotriva lui Țugui Andrei, intervenient accesoriu notarul Dolineanu Ludmila, cu privire la repararea prejudiciului material, în partea încasării din contul lui Țugui Andrei în beneficiul Emiliei Grigorieva a cheltuielilor pentru îngrijirea Nataliei Deomid în sumă de 9140 lei și se emite în această parte o hotărîre nouă prin care pretenția se respinge ca fiind neîntemeiată.

Se micșorează cuantumul taxei de stat dispusă spre încasare de la Țugui Andrei în beneficiul statului de la 532,50 lei pînă la 258,50 lei.

În rest decizia Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2013 și hotărîrea Judecătoriei Dondușeni din 25 septembrie 2012 se mențin.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Corolevschi

Andrei Harghel

Constantin Alerguș

Tatiana Răducanu